

Protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, meld-, overleg- en aangifteplicht en grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen

Versie 1.0

Datum 10 augustus 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1. Doel en uitgangspunten	3
2. Reikwijdte, begrippen en handelingsroutes	4
3. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie	6
4. Meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA)	15
5. Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.....	22
6. Borging, deskundigheid en verantwoordelijkheden	24
Bijlage 1 Handelingskaart: Welke route volg ik?	26
Bijlage 2 Contact- en bereikbaarheidsgegevens	27

1. Doel en uitgangspunten

Nije Gaast Kinderopvang wil kinderen een veilige omgeving bieden waarin zij zich kunnen ontwikkelen en waarin signalen van onveiligheid tijdig worden herkend en zorgvuldig worden opgevolgd.

Medewerkers in de kinderopvang kunnen te maken krijgen met verschillende vormen van mogelijke onveiligheid.

Dit protocol beschrijft hoe binnen Nije Gaast wordt gehandeld in drie verschillende situaties:

- signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie;
- een vermoeden van een geweld- of zedendelict door een medewerker;
- signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Voor deze situaties gelden verschillende handelingsroutes en verantwoordelijkheden. Het is daarom belangrijk dat medewerkers weten welke route van toepassing is en welke stappen zij moeten volgen.

Binnen Nije Gaast gelden de volgende uitgangspunten:

- de veiligheid en ontwikkeling van het kind staan centraal;
- signalen van mogelijke onveiligheid worden serieus genomen en zorgvuldig in kaart gebracht;
- feiten, waarnemingen, gesprekken, afwegingen en besluiten worden zorgvuldig vastgelegd;
- bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling in de thuissituatie wordt gehandeld volgens de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en het bijbehorende afwegingskader;
- bij een vermoeden van een geweld- of zedendelict door een medewerker wordt gehandeld volgens de geldende meld-, overleg- en aangifteplicht;
- bij signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling wordt gehandeld volgens de daarvoor geldende stappen in dit protocol;
- medewerkers kennen hun eigen verantwoordelijkheid en weten bij wie zij binnen Nije Gaast terecht kunnen voor ondersteuning en verdere opvolging;
- bij acute onveiligheid wordt direct gehandeld.

Het doel van dit protocol is medewerkers duidelijkheid te geven over het signaleren, bespreken, vastleggen, wegen en opvolgen van mogelijke onveiligheid en ervoor te zorgen dat binnen Nije Gaast zorgvuldig en volgens de geldende wettelijke verplichtingen en interne verantwoordelijkheden wordt gehandeld.

1. Reikwijdte, begrippen en handelingsroutes

Dit protocol geldt voor alle medewerkers die werkzaam zijn binnen Nije Gaast Kinderopvang. Het protocol beschrijft hoe wordt gehandeld bij signalen of vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling, een vermoeden van een geweld- of zedendelict door een medewerker en seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Omdat voor deze situaties verschillende wettelijke verplichtingen en handelingsroutes gelden, is het belangrijk eerst vast te stellen welke route van toepassing is.

2.1 Drie handelingsroutes

Binnen dit protocol worden drie handelingsroutes onderscheiden:

- **Route 1 – Huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie**
Wanneer er signalen zijn van huiselijk geweld of kindermishandeling in de thuissituatie, wordt gehandeld volgens de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en het bijbehorende afwegingskader.
- **Route 2 – Vermoeden van een geweld- of zedendelict door een medewerker**
Wanneer er een vermoeden bestaat van een geweld- of zedendelict tegen een kind door een medewerker, geldt de meld-, overleg- en aangifteplicht. Voor medewerkers en de houder gelden hierbij verschillende wettelijke verplichtingen.
- **Route 3 – Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling**
Wanneer er signalen zijn van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling, wordt gehandeld volgens de daarvoor opgenomen handelingsroute in dit protocol.

Wanneer bij het eerste signaal nog niet duidelijk is welke route van toepassing is, worden de signalen eerst zorgvuldig en feitelijk in kaart gebracht. Vervolgens wordt bepaald welke handelingsroute moet worden gevolgd.

2.2 Huiselijk geweld en kindermishandeling

Voor signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie wordt binnen Nije Gaast gewerkt volgens de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

De meldcode bestaat uit vijf stappen en bevat een afwegingskader waarmee wordt beoordeeld of melden bij Veilig Thuis noodzakelijk is en of hulpverlening bieden of organiseren mogelijk is.

Deze handelingsroute wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 3 van dit protocol.

2.3 Meld-, overleg- en aangifteplicht

Voor de kinderopvang geldt een meld-, overleg- en aangifteplicht bij een vermoeden van een geweld- of zedendelict door een medewerker.

Hierbij gelden verschillende verplichtingen:

- een medewerker die een mogelijk vermoeden heeft van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door een andere medewerker, meldt dit onverwijld bij de houder;

- de houder is verplicht om bij een mogelijk vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door een medewerker onverwijld te overleggen met de vertrouwensinspecteur;
- wanneer de houder en de vertrouwensinspecteur in dit overleg concluderen dat sprake is van een redelijk vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik, is de houder verplicht onverwijld aangifte te doen;
- wanneer een medewerker een redelijk vermoeden heeft van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door de houder, is de medewerker verplicht onverwijld aangifte te doen.

Onder onverwijld wordt verstaan: onmiddellijk, dus zonder uitstel of tussenkomst van andere personen.

Deze handelingsroute wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 4 van dit protocol.

2.4 Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

Kinderen ontwikkelen zich ook op seksueel gebied. Niet ieder seksueel getint gedrag tussen kinderen is daarom grensoverschrijdend.

Wanneer er signalen zijn van mogelijk seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen, wordt zorgvuldig beoordeeld wat er is gebeurd, of het gedrag past binnen de seksuele ontwikkeling van de betrokken kinderen en of sprake is van grensoverschrijdend gedrag.

De veiligheid van de betrokken kinderen staat daarbij centraal. De handelingsroute wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 5 van dit protocol.

2.5 Bij twijfel over de juiste route

Het kan voorkomen dat bij een eerste signaal nog niet duidelijk is of sprake is van kindermishandeling in de thuissituatie, een mogelijk geweld- of zedendelict door een medewerker of seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen.

Medewerkers hoeven bij een eerste signaal niet zelfstandig vast te stellen wat er precies is gebeurd. Zij leggen feitelijk vast wat zij waarnemen of vernemen en volgen vervolgens de binnen Nije Gaast afgesproken route voor overleg en verdere beoordeling.

Een vermoeden of signaal wordt niet buiten de daarvoor geldende route gehouden omdat nog niet met zekerheid kan worden vastgesteld wat er is gebeurd.

3. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie

3.1 Doel en reikwijdte

De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling ondersteunt medewerkers van Nije Gaast Kinderopvang bij het signaleren en handelen wanneer er zorgen of signalen zijn die kunnen wijzen op huiselijk geweld of kindermishandeling in de thuissituatie.

Het doel van de meldcode is om signalen zorgvuldig in kaart te brengen, zorgen bespreekbaar te maken, de veiligheid van het kind te beoordelen en op basis van een professionele afweging te beslissen of het noodzakelijk is om een melding te doen bij Veilig Thuis en/of passende hulp te organiseren.

De meldcode wordt toegepast wanneer een medewerker signalen waarneemt of informatie ontvangt die kan wijzen op huiselijk geweld of kindermishandeling in de thuissituatie.

Wanneer de signalen betrekking hebben op een mogelijk geweld- of zedendelict door een medewerker, wordt niet deze route gevolgd maar de meld-, overleg- en aangifteplicht zoals beschreven in hoofdstuk 4.

Wanneer sprake is van signalen van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling, wordt gehandeld volgens hoofdstuk 5.

Wanneer bij het eerste signaal nog niet duidelijk is welke situatie aan de orde is, worden de signalen feitelijk in kaart gebracht en wordt intern afgestemd welke handelingsroute moet worden gevolgd.

3.2 Begrippen huiselijk geweld en kindermishandeling

Kindermishandeling is elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd. Hieronder vallen lichamelijke en seksuele geweldpleging, belaging en bedreiging, al dan niet door middel van of gepaard gaand met beschadiging van goederen in en om het huis.

De combinatie van kinderen en huiselijk geweld betekent altijd kindermishandeling. De handelwijze bij huiselijk geweld is hetzelfde als bij kindermishandeling of een vermoeden daarvan.

3.3 Rollen en verantwoordelijkheden

Binnen Nije Gaast Kinderopvang zijn de verantwoordelijkheden bij het werken met de meldcode duidelijk verdeeld.

De pedagogisch professional:

- is alert op signalen die kunnen wijzen op huiselijk geweld of kindermishandeling;

- brengt waarnemingen en signalen feitelijk in kaart;
- legt relevante signalen en ondernomen stappen zorgvuldig vast;
- bespreekt zorgen volgens de binnen Nije Gaast gemaakte afspraken;
- betreft de aandachtsfunctionaris bij het doorlopen van de meldcode;
- werkt mee aan de vervolgstappen en gesprekken die vanuit de meldcode nodig zijn.

De aandachtsfunctionaris:

- heeft een centrale en adviserende rol bij het signaleren en handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling;
- ondersteunt pedagogisch professionals bij het in kaart brengen en wegen van signalen;
- bewaakt dat de stappen van de meldcode zorgvuldig worden doorlopen;
- ondersteunt bij gesprekken met ouders en kinderen;
- adviseert over het raadplegen van Veilig Thuis en onderhoudt waar nodig contact met externe deskundigen;
- ondersteunt bij het toepassen van het afwegingskader en het vastleggen van gemaakte afwegingen en besluiten.

De directeur kinderopvang:

- draagt zorg voor de uitvoering en borging van de meldcode binnen Nije Gaast Kinderopvang;
- zorgt ervoor dat medewerkers de meldcode kennen en ernaar kunnen handelen;
- zorgt voor voldoende deskundigheid en ondersteuning;
- zorgt ervoor dat de aandachtsfunctionaris voldoende mandaat en ruimte heeft om de functie uit te oefenen;
- bewaakt dat de meldcode aansluit op de werkprocessen en het veiligheidsbeleid van Nije Gaast Kinderopvang.

3.4 De vijf stappen van de meldcode

Bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt gewerkt volgens de vijf stappen van de meldcode:

- Stap 1 – In kaart brengen van signalen
- Stap 2 – Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis en/of een deskundige op het gebied van letselduiding
- Stap 3 – Gesprek met de ouder en, indien mogelijk, het kind
- Stap 4 – Wegen van het geweld aan de hand van het afwegingskader; bij twijfel wordt Veilig Thuis geraadpleegd
- Stap 5 – Beslissen over het doen van een melding en het inzetten van noodzakelijke hulp

De stappen van de meldcode zijn in een bepaalde volgorde weergegeven. In de praktijk kan het, afhankelijk van de situatie, nodig zijn om de stappen in een andere volgorde te doorlopen. De stappen die worden gezet, de gemaakte afwegingen en de genomen besluiten worden zorgvuldig vastgelegd. Voordat wordt besloten om wel of niet te melden bij Veilig Thuis, wordt het afwegingskader toegepast.

Wanneer gedurende het proces blijkt dat de zorgen niet langer bestaan, kan het volgen van de meldcode worden beëindigd. Ook dit besluit en de onderbouwing daarvan worden vastgelegd.

3.5 Stap 1 In kaart brengen van signalen

De eerste stap van de meldcode is het zorgvuldig in kaart brengen van signalen die kunnen wijzen op huiselijk geweld of kindermishandeling.

Een pedagogisch professional kan signalen op verschillende manieren opmerken. Dit kan bijvoorbeeld gaan om veranderingen in het gedrag of de ontwikkeling van een kind, lichamelijke signalen, opvallend gedrag van ouders of verzorgers, interacties tussen ouder en kind of informatie die het kind, een ouder of een andere betrokkene vertelt.

Een afzonderlijk signaal hoeft niet te betekenen dat sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom belangrijk dat signalen zorgvuldig worden verzameld en zo feitelijk mogelijk worden vastgelegd.

De pedagogisch professional:

- observeert het kind en brengt relevante signalen in kaart;
- beschrijft concreet wat is waargenomen, gehoord of verteld;
- maakt onderscheid tussen feiten, waarnemingen, informatie van anderen en eigen interpretaties of zorgen;
- noteert relevante data, gebeurtenissen en omstandigheden;
- legt uitspraken van het kind waar mogelijk in de eigen woorden van het kind vast;
- bespreekt de signalen en zorgen met de aandachtsfunctionaris;
- legt relevante informatie en de vervolgstappen zorgvuldig vast.

Bij het vastleggen van signalen wordt niet alleen beschreven wat de zorg is, maar ook waarop deze zorg is gebaseerd. Een vermoeden of conclusie wordt niet als feit vastgelegd.

Wanneer informatie afkomstig is van een ander, wordt duidelijk vastgelegd van wie deze informatie afkomstig is. Wanneer sprake is van een eigen interpretatie, hypothese of professionele inschatting, wordt dit als zodanig vermeld.

De pedagogisch professional gaat niet zelf op onderzoek uit om te bewijzen of huiselijk geweld of kindermishandeling heeft plaatsgevonden. De taak van de pedagogisch professional is signaleren, zorgvuldig vastleggen en de afgesproken stappen van de meldcode volgen.

Signalen worden besproken met de aandachtsfunctionaris. Samen wordt beoordeeld welke informatie relevant is en welke vervolgstap nodig is. Wanneer aanvullende deskundigheid nodig is, wordt dit meegenomen in stap 2 van de meldcode.

Wanneer sprake is van acute of direct dreigende onveiligheid, wordt noodzakelijke actie niet uitgesteld om eerst alle reguliere stappen van de meldcode te doorlopen. De veiligheid van het kind staat voorop.

Voorbeeld feitelijk vastleggen

Niet: "Moeder was agressief en het kind is waarschijnlijk thuis bang voor haar."

Wel: "Moeder verhief bij het brengen meerdere keren haar stem. Het kind ging achter de pedagogisch professional staan en begon te huilen. Toen de pedagogisch professional vroeg wat er was, zei het kind: 'Mama was vanochtend heel boos op mij.'"

3.6 Stap 2 Collegiale consultatie en advies

Wanneer signalen of zorgen in kaart zijn gebracht, bespreekt de pedagogisch professional deze met de aandachtsfunctionaris. Het doel van dit overleg is om de signalen gezamenlijk te beoordelen, de zorgen te concretiseren en te bepalen welke vervolgstappen nodig zijn.

Tijdens het overleg wordt besproken:

- welke feiten, waarnemingen en signalen bekend zijn;
- welke zorgen er bestaan over de veiligheid en ontwikkeling van het kind;
- welke informatie nog ontbreekt;
- of en op welke wijze een gesprek met de ouder en, indien mogelijk, het kind wordt gevoerd;
- of advies van Veilig Thuis of andere specifieke deskundigheid nodig is;
- welke vervolgstappen worden gezet en wie daarvoor verantwoordelijk is.

Advies van Veilig Thuis

Bij twijfel of behoefte aan deskundig advies kan Veilig Thuis worden geraadpleegd. Veilig Thuis kan adviseren over het duiden van signalen, het voeren van gesprekken, het beoordelen van de veiligheid en het bepalen van passende vervolgstappen.

Het vragen van advies aan Veilig Thuis is niet hetzelfde als het doen van een melding. Bij een adviesvraag blijft de verantwoordelijkheid voor het handelen en het nemen van vervolgstappen bij Nije Gaast Kinderopvang.

Bij twijfel over de aard en oorzaak van lichamelijk letsel kan, zo nodig in afstemming met Veilig Thuis, deskundigheid op het gebied van letselduiding worden ingeschakeld.

De pedagogisch professional en de aandachtsfunctionaris leggen relevante informatie uit het overleg vast. Ook wordt vastgelegd welk advies is ingewonnen, welke afwegingen zijn gemaakt, welke afspraken zijn gemaakt en welke vervolgstappen worden gezet.

Wanneer tijdens deze stap blijkt dat sprake is van acute of direct dreigende onveiligheid, wordt direct gehandeld. Noodzakelijke hulp of bescherming wordt niet uitgesteld vanwege het verder doorlopen van de reguliere stappen van de meldcode.

3.7 Stap 3 Gesprek met de ouder en, indien mogelijk, het kind

Na het in kaart brengen en bespreken van de signalen worden de zorgen in beginsel besproken met de ouder. Indien dit passend is bij de leeftijd en ontwikkeling van het kind, wordt ook het kind bij het gesprek betrokken.

Het doel van het gesprek is om de waargenomen signalen en zorgen te bespreken, de ouder en/of het kind de gelegenheid te geven hierop te reageren en aanvullende informatie te verkrijgen die nodig is om de situatie zorgvuldig te kunnen beoordelen.

Een gesprek over zorgen wordt zorgvuldig voorbereid. De pedagogisch professional stemt met de aandachtsfunctionaris af wie het gesprek voert, wie daarbij aanwezig is en welke onderwerpen worden besproken.

In het gesprek:

- wordt het doel van het gesprek uitgelegd;

- worden concrete feiten en waarnemingen besproken;
- wordt uitgelegd welke zorgen deze waarnemingen oproepen;
- wordt de ouder en/of het kind gevraagd om een reactie;
- wordt ruimte gegeven voor aanvullende informatie en uitleg;
- worden geen beschuldigingen of conclusies geformuleerd die niet op feiten zijn gebaseerd;
- wordt uitgelegd welke eventuele vervolgstappen worden gezet.

De reactie van de ouder en/of het kind wordt meegenomen in de verdere beoordeling. Ook wanneer een ouder een andere verklaring geeft voor de signalen, blijven de eerder waargenomen feiten en de professionele zorgen onderdeel van de afweging.

Gesprek met het kind

Wanneer met een kind wordt gesproken, wordt rekening gehouden met de leeftijd, ontwikkeling en belastbaarheid van het kind. Het gesprek heeft als doel het kind ruimte te geven om te vertellen en zijn of haar beleving te horen. Het gesprek is niet bedoeld om te onderzoeken of te bewijzen wat er precies is gebeurd.

Er worden zoveel mogelijk open en niet-sturende vragen gesteld. De medewerker doet geen beloften over geheimhouding die niet kunnen worden nagekomen en legt relevante uitspraken van het kind zo feitelijk mogelijk vast, bij voorkeur in de eigen woorden van het kind.

Wanneer het gesprek niet of niet direct wordt gevoerd

Het bespreken van de zorgen met de ouder kan achterwege blijven of worden uitgesteld wanneer er concrete aanwijzingen zijn dat het gesprek:

- de veiligheid van het kind, de medewerker of een ander in gevaar kan brengen;
- ertoe kan leiden dat het kind uit beeld raakt;
- of anderszins het zorgvuldig handelen in het belang van de veiligheid van het kind kan belemmeren.

In een dergelijke situatie wordt met de aandachtsfunctionaris beoordeeld hoe verder wordt gehandeld en wordt zo nodig advies gevraagd aan Veilig Thuis. De afweging om het gesprek niet of op een later moment te voeren wordt zorgvuldig gemotiveerd en vastgelegd.

Vastlegging

Van het gesprek worden de relevante feiten, besproken zorgen, reacties van de ouder en/of het kind, gemaakte afspraken en voorgenomen vervolgstappen vastgelegd. Ook wordt vastgelegd wie bij het gesprek aanwezig waren en wanneer het gesprek heeft plaatsgevonden.

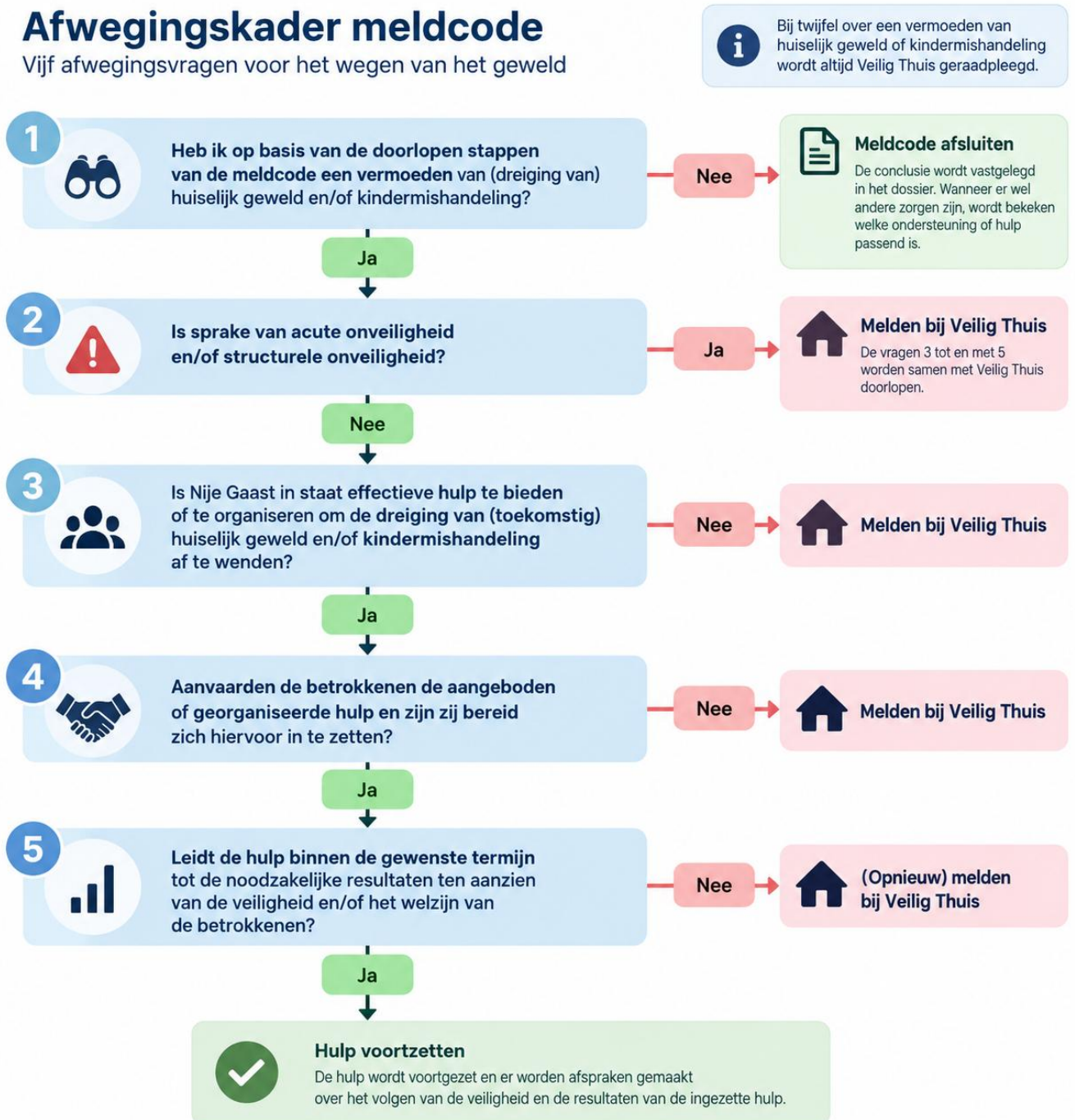
3.8 Stap 4 Wegen van het geweld aan de hand van het afwegingskader

In stap 4 worden de verzamelde signalen en informatie gewogen. De pedagogisch professional doet dit in samenwerking met de aandachtsfunctionaris, op basis van de signalen, de gevoerde gesprekken en eventueel ingewonnen extern advies.

Er wordt beoordeeld of sprake is van een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling en wat de aard en ernst van de mogelijke onveiligheid is.

Bij twijfel over een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt Veilig Thuis geraadpleegd.

Voor de weging wordt het afwegingskader van de meldcode gebruikt. Het afwegingskader bestaat uit vijf afwegingsvragen. Deze hebben we in onderstaande afbeelding in kaart gebracht.

Wanneer sprake is van acute onveiligheid, structurele onveiligheid of disclosure (disclosure betekent dat een kind of volwassene uit zichzelf vertelt over een situatie van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.), wordt een melding gedaan bij Veilig Thuis. De afwegingsvragen 3 tot en met 5 worden vervolgens samen met Veilig Thuis doorlopen.

De uitkomsten van de afwegingsvragen, de onderliggende informatie, het eventueel ingewonnen advies en de gemaakte afwegingen worden zorgvuldig vastgelegd in het dossier.

3.9 Stap 5 – Beslissen: melden en/of hulp organiseren

Op basis van de uitkomsten van het afwegingskader wordt besloten welke vervolgstappen noodzakelijk zijn. Daarbij worden twee beslissingen genomen:

1. Is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk?
2. Is het bieden of organiseren van hulp (ook) mogelijk?

Het doen van een melding en het bieden of organiseren van hulp sluiten elkaar niet uit. Wanneer een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is, wordt daarnaast beoordeeld welke hulp Nije Gaast Kinderopvang zelf kan bieden of organiseren om bij te dragen aan de veiligheid en het welzijn van het kind.

3.9.1 Melden bij Veilig Thuis

Een melding bij Veilig Thuis wordt gedaan wanneer uit het afwegingskader blijkt dat melden noodzakelijk is.

Bij het doen van een melding worden de relevante feiten, signalen en gemaakte afwegingen gedeeld die nodig zijn om de zorgen over de veiligheid van het kind te kunnen beoordelen.

De melding en de aanleiding daarvoor worden zorgvuldig vastgelegd. Ook wordt vastgelegd welke informatie met Veilig Thuis is gedeeld, welke afspraken zijn gemaakt en welke vervolgstappen zijn afgesproken.

Na een melding blijft Nije Gaast Kinderopvang, binnen de eigen professionele verantwoordelijkheid en mogelijkheden, betrokken bij het kind. Een melding bij Veilig Thuis betekent niet automatisch dat de verantwoordelijkheid van Nije Gaast voor het volgen en ondersteunen van het kind eindigt.

3.9.2 Hulp bieden of organiseren

Wanneer uit het afwegingskader blijkt dat hulp kan worden geboden of georganiseerd, wordt beoordeeld welke ondersteuning nodig en passend is en welke partij deze ondersteuning kan bieden. Daarbij wordt beoordeeld of:

- Nije Gaast Kinderopvang in staat is passende hulp of ondersteuning te bieden of te organiseren;
- de betrokkenen bereid zijn de aangeboden of georganiseerde hulp te aanvaarden;
- de hulp naar verwachting leidt tot duurzame veiligheid en verbetering van het welzijn van het kind;
- duidelijk is wie de voortgang en veiligheid blijft volgen.

Wanneer hulp wordt ingezet, worden concrete afspraken gemaakt over de doelen, verantwoordelijkheden en het volgen van de veiligheid van het kind.

Wanneer de hulp niet tot de noodzakelijke resultaten leidt, de onveiligheid voortduurt of opnieuw ontstaat, wordt de situatie opnieuw beoordeeld aan de hand van het afwegingskader en wordt zo nodig (opnieuw) gemeld bij Veilig Thuis.

3.9.3 Bespreken van een melding

Een voorgenomen melding bij Veilig Thuis wordt in beginsel met de ouder besproken. Daarbij wordt uitgelegd welke zorgen bestaan, waarom een melding wordt overwogen of gedaan en welke informatie wordt gedeeld.

Het vooraf bespreken van de melding kan achterwege blijven wanneer dit naar verwachting leidt tot een risico voor de veiligheid van het kind, de medewerker of een ander, of wanneer daardoor het risico bestaat dat het kind uit beeld raakt.

Wanneer wordt besloten een melding niet vooraf met de ouder te bespreken, wordt deze afweging gemotiveerd en vastgelegd. Bij twijfel wordt hierover advies gevraagd aan Veilig Thuis.

3.9.4 Vastlegging en volgen van de veiligheid

De genomen beslissing, de onderbouwing daarvan en de gemaakte afspraken worden vastgelegd in het dossier.

Ook na het inzetten van hulp of het doen van een melding blijft Nije Gaast Kinderopvang alert op nieuwe signalen. Wanneer nieuwe informatie ontstaat of de veiligheid van het kind onvoldoende verbetert, wordt opnieuw beoordeeld welke stappen noodzakelijk zijn.

3.10 Dossiervorming en privacy

Zorgvuldige dossiervorming is een belangrijk onderdeel van het werken met de meldcode. Gedurende het gehele proces worden relevante signalen, gesprekken, adviezen, afwegingen, besluiten en vervolgstappen zorgvuldig vastgelegd.

Het doel van de verslaglegging is om inzichtelijk te maken welke zorgen bestaan, waarop deze zorgen zijn gebaseerd, welke stappen zijn gezet en hoe besluiten tot stand zijn gekomen.

Bij de verslaglegging wordt:

- zo feitelijk en concreet mogelijk beschreven wat is waargenomen, gehoord of verteld;
- onderscheid gemaakt tussen feiten, waarnemingen, informatie van anderen en eigen interpretaties of professionele afwegingen;
- vermeld van wie informatie afkomstig is wanneer deze niet door de medewerker zelf is waargenomen;
- een uitspraak van een kind waar mogelijk in de eigen woorden van het kind vastgelegd;
- vastgelegd welke gesprekken zijn gevoerd en wie daarbij aanwezig waren;
- vastgelegd welk intern en/of extern advies is ingewonnen;
- vastgelegd welke afwegingen met behulp van het afwegingskader zijn gemaakt;
- vastgelegd welke besluiten en vervolgafspraken zijn gemaakt;
- relevante nieuwe informatie en de voortgang van ingezette hulp of gemaakte veiligheidsafspraken toegevoegd.

Vermoedens, hypothesen en conclusies worden niet als vaststaande feiten geregistreerd. Wanneer een eerdere interpretatie of hypothese later niet juist blijkt te zijn, wordt dit eveneens duidelijk in het dossier vastgelegd.

3.10.1 Vertrouwelijkheid en toegang

Informatie over een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling is gevoelig en wordt vertrouwelijk behandeld.

Alleen medewerkers en functionarissen die deze informatie voor de uitvoering van hun taak nodig hebben, hebben toegang tot de betreffende gegevens. Informatie wordt niet breder binnen Nije Gaast Kinderopvang gedeeld dan noodzakelijk is voor het zorgvuldig uitvoeren van de meldcode en het waarborgen van de veiligheid van het kind.

Medewerkers bespreken informatie over een kind of gezin niet met collega's die niet bij de situatie of de uitvoering van de meldcode betrokken zijn.

Bij het delen van informatie met externe organisaties wordt zorgvuldig beoordeeld welke informatie noodzakelijk en relevant is voor het doel waarvoor deze wordt gedeeld.

3.10.2 Vastleggen van advies en melding

Wanneer advies wordt gevraagd aan Veilig Thuis, wordt vastgelegd dat advies is ingewonnen, welke relevante informatie aan de adviesvraag ten grondslag lag, welk advies is gegeven en welke vervolgstappen op basis daarvan zijn afgesproken.

Wanneer een melding bij Veilig Thuis wordt gedaan, wordt vastgelegd:

- wat de aanleiding voor de melding is;
- welke feiten en signalen aan de melding ten grondslag liggen;
- welke afwegingen zijn gemaakt;
- of en hoe de melding met de ouder is besproken;
- welke relevante informatie met Veilig Thuis is gedeeld;
- welke afspraken over het vervolg zijn gemaakt.

Wanneer wordt besloten niet te melden, wordt ook deze beslissing met de onderbouwing daarvan vastgelegd.

3.10.3 Bewaren van gegevens

Dossiervorming en het bewaren van gegevens vinden plaats volgens de binnen Nije Gaast Kinderopvang geldende afspraken over privacy, informatiebeveiliging en bewaartermijnen.

Gegevens over huiselijk geweld en kindermishandeling worden niet langer bewaard dan noodzakelijk en worden zorgvuldig beveiligd tegen onbevoegde toegang.

4. Meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA)

4.1 Doel en reikwijdte

Binnen de kinderopvang geldt een wettelijke meld-, overleg- en aangifteplicht bij een vermoeden van een geweld- of zedendelict tegen een kind door een medewerker.

Deze verplichting heeft tot doel kinderen in de kinderopvang te beschermen en ervoor te zorgen dat bij dergelijke vermoedens onmiddellijk en zorgvuldig wordt gehandeld.

De meld-, overleg- en aangifteplicht kent verschillende verplichtingen voor medewerkers en de houder. Welke verplichting geldt, is afhankelijk van de persoon op wie het vermoeden betrekking heeft.

Wanneer het vermoeden betrekking heeft op een medewerker:

- een medewerker die een mogelijk vermoeden heeft van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door een andere medewerker, meldt dit onverwijld bij de houder;
- de houder overlegt bij een mogelijk vermoeden onverwijld met de vertrouwensinspecteur;
- wanneer de houder en de vertrouwensinspecteur concluderen dat sprake is van een redelijk vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik, doet de houder onverwijld aangifte bij de politie.

Wanneer het vermoeden betrekking heeft op de houder:

- een medewerker die een redelijk vermoeden heeft van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door de houder, doet onverwijld aangifte bij de politie.

Onder onverwijld wordt verstaan: onmiddellijk, zonder uitstel of tussenkomst van andere personen.

Binnen Nije Gaast Kinderopvang is de bestuurder de houder in de zin van de Wet kinderopvang. De directeur Kinderopvang heeft binnen Nije Gaast een ondersteunende en coördinerende rol bij de uitvoering van het beleid, maar neemt niet de plaats in van de houder bij wettelijke verplichtingen die in het kader van de meld-, overleg- en aangifteplicht specifiek aan de houder zijn opgedragen.

De MOA-route staat los van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie. Bij een vermoeden dat betrekking heeft op een medewerker wordt daarom niet eerst de vijfstappenroute van de meldcode doorlopen.

Medewerkers onderzoeken niet zelf of daadwerkelijk een geweld- of zedendelict heeft plaatsgevonden. Zij handelen volgens de verplichting die voor hun rol geldt en zorgen ervoor dat signalen of vermoedens niet blijven liggen.

4.2 Wie wordt binnen de MOA als medewerker beschouwd?

De meld-, overleg- en aangifteplicht is niet uitsluitend van toepassing op pedagogisch professionals. Onder medewerker vallen binnen deze handelingsroute ook andere personen die werkzaam zijn binnen de kinderopvang, zoals leidinggevende, pedagogisch medewerker, stagiaire en vrijwilliger.

Een vermoeden wordt daarom niet anders behandeld uitsluitend omdat de betrokken persoon bijvoorbeeld stagiaire, vrijwilliger of leidinggevende is.

4.3 Meldplicht van de medewerker

Wanneer een medewerker een mogelijk vermoeden heeft van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door een andere medewerker, geldt de wettelijke meldplicht.

De medewerker meldt dit vermoeden onverwijld bij de houder (bestuurder).

Onder onverwijld wordt verstaan: onmiddellijk, zonder uitstel of tussenkomst van andere personen.

Dit betekent dat de medewerker niet wacht op een teamoverleg, werkoverleg of een volgend gepland contactmoment en de melding niet eerst via de assistent leidinggevende of directeur Kinderopvang laat verlopen.

De medewerker hoeft niet vast te stellen of daadwerkelijk sprake is van mishandeling of seksueel misbruik. Het is niet de taak van de medewerker om zelf onderzoek te doen of bewijs te verzamelen.

De medewerker meldt het mogelijke vermoeden bij de houder (bestuurder), zodat de houder aan de wettelijke overlegplicht kan voldoen.

De medewerker:

- zorgt, wanneer dat direct noodzakelijk is, eerst voor de veiligheid van het kind;
- legt zo feitelijk mogelijk vast wat is gezien, gehoord of vernomen;
- maakt onderscheid tussen eigen waarnemingen, informatie van anderen en eigen interpretaties;
- meldt het mogelijke vermoeden onverwijld bij de houder (bestuurder);
- verstrekt aan de houder de informatie die relevant is voor het vermoeden;
- doet geen zelfstandig onderzoek naar het mogelijke geweld- of zedendelict;
- confronteert de betrokken medewerker niet op eigen initiatief met het vermoeden;
- gaat niet zelfstandig in gesprek met ouders over het vermoeden voordat hierover is afgestemd met de houder.

De houder (bestuurder) neemt na ontvangst van de melding de verantwoordelijkheid voor de vervolgstappen die voortvloeien uit de wettelijke overlegplicht. Deze vervolgstappen zijn beschreven in paragraaf 4.4.

Wanneer sprake is van een acute noodsituatie of direct gevaar voor een kind, wordt onmiddellijk gehandeld om het kind in veiligheid te brengen en wordt zo nodig 112 gebeld. De wettelijke meldplicht bij de houder blijft daarnaast van toepassing.

4.4 Overlegplicht van de houder (bestuurder)

Wanneer de houder (bestuurder) kennisneemt van een mogelijk vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door een medewerker, geldt de wettelijke overlegplicht.

De houder (bestuurder) overlegt onverwijld met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs.

Onder onverwijld wordt verstaan: onmiddellijk, zonder uitstel of tussenkomst van andere personen.

De houder stelt het overleg met de vertrouwensinspecteur niet uit om eerst zelf onderzoek te doen naar het mogelijke vermoeden of om eerst vast te stellen of daadwerkelijk sprake is van mishandeling of seksueel misbruik.

Tijdens het overleg met de vertrouwensinspecteur wordt het vermoeden besproken en wordt beoordeeld of sprake is van een redelijk vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik.

Wanneer de houder en de vertrouwensinspecteur concluderen dat sprake is van een redelijk vermoeden, is de houder verplicht onverwijld aangifte te doen bij de politie.

Deze aangifteplicht wordt verder uitgewerkt in paragraaf 4.5.

De houder (bestuurder):

- neemt de melding of het signaal serieus en zorgt ervoor dat noodzakelijke maatregelen voor de directe veiligheid van het kind worden getroffen;
- overlegt onverwijld met de vertrouwensinspecteur;
- verstrekt de voor het overleg relevante informatie;
- legt vast wanneer het overleg heeft plaatsgevonden en welke afspraken en vervolgstappen daaruit voortkomen;
- handelt overeenkomstig de uitkomst van het overleg en de wettelijke verplichtingen die daaruit voortvloeien;
- zorgt ervoor dat eventuele interne maatregelen het onderzoek door politie of andere bevoegde instanties niet belemmeren.

Het overleg met de vertrouwensinspecteur is een wettelijke verplichting en is niet hetzelfde als het vragen van advies aan Veilig Thuis in het kader van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

4.5 Aangifteplicht van de houder (bestuurder)

Wanneer de houder (bestuurder) en de vertrouwensinspecteur op basis van het overleg concluderen dat sprake is van een redelijk vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door een medewerker, is de houder wettelijk verplicht onverwijld aangifte te doen bij de politie.

De aangifteplicht is in deze situatie geen vrijblijvende afweging. Wanneer sprake is van een redelijk vermoeden, doet de houder (bestuurder) aangifte.

De houder (bestuurder):

- doet onverwijld aangifte bij de politie;

- volgt bij de verdere handelwijze de afspraken die voortkomen uit het overleg met de vertrouwensinspecteur en het contact met de politie;
- zorgt ervoor dat de veiligheid van het betrokken kind en de andere kinderen binnen de kinderopvang wordt gewaarborgd;
- voorkomt dat intern handelen een eventueel politieonderzoek belemmert;
- legt het overleg met de vertrouwensinspecteur, de uitkomst daarvan, de aangifte en relevante vervolgstappen zorgvuldig vast;
- bepaalt welke organisatorische maatregelen noodzakelijk zijn en betreft daarbij waar nodig de directeur Kinderopvang.

De houder (bestuurder) informeert de betrokken medewerker, ouders en andere betrokkenen niet op eigen initiatief op een wijze of moment dat een eventueel onderzoek kan belemmeren. Over de wijze en het moment van informeren wordt waar nodig afgestemd met de vertrouwensinspecteur en/of politie.

De directeur Kinderopvang kan door de houder worden betrokken bij de organisatorische uitvoering van noodzakelijke maatregelen, de continuïteit van de kinderopvang, ondersteuning van medewerkers, communicatie en nazorg. De wettelijke aangifteplicht blijft bij de houder (bestuurder).

Meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA)

Wettelijke route bij een mogelijk vermoeden van een geweld- of zedendelict door een medewerker in de kinderopvang

Onverwijld = onmiddellijk, zonder uitstel of tussenkomst van andere personen.

Let op!

- De MOA-route staat los van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie.
- Bij een mogelijk vermoeden tegen een medewerker wordt niet eerst de vijfstappenroute van de meldcode doorlopen.
- Wanneer het vermoeden betrekking heeft op de houder (bestuurder), doet de medewerker zelf onverwijld aangifte bij de politie.
- Zorg altijd voor de veiligheid van het kind en leg alle stappen zorgvuldig vast.

Samen voor
veilige kinderen

4.6 Vermoeden tegen de houder (bestuurder)

Wanneer een medewerker een redelijk vermoeden heeft dat de houder (bestuurder) zich schuldig heeft gemaakt aan mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang, geldt een andere wettelijke route.

In deze situatie kan de medewerker het vermoeden niet melden bij de houder. De medewerker is verplicht onverwijld aangifte te doen bij de politie.

Onder onverwijld wordt verstaan: onmiddellijk, zonder uitstel of tussenkomst van andere personen.

De medewerker:

- zorgt bij direct gevaar eerst voor de veiligheid van het kind en schakelt zo nodig onmiddellijk hulp in;
- legt zo feitelijk mogelijk vast wat is gezien, gehoord of vernomen;
- maakt onderscheid tussen feiten, informatie van anderen en eigen interpretaties;
- doet bij een redelijk vermoeden onverwijld aangifte bij de politie;
- doet niet zelf onderzoek naar het mogelijke strafbare feit;
- verzamelt niet zelfstandig bewijs en confronteert de houder niet op eigen initiatief met het vermoeden;
- handelt zodanig dat een eventueel onderzoek door de politie niet wordt belemmerd.

De medewerker kan contact opnemen met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs voor advies en ondersteuning over de te volgen route.

Wanneer sprake is van een acute noodsituatie of direct gevaar voor een kind, wordt onmiddellijk gehandeld om het kind in veiligheid te brengen en wordt zo nodig 112 gebeld.

4.7 Veiligheid, communicatie en opvolging

Tijdens de MOA-procedure staat de veiligheid van het betrokken kind en van andere kinderen binnen Nije Gaast Kinderopvang voorop.

De houder (bestuurder) bepaalt welke onmiddellijke maatregelen noodzakelijk zijn en stemt deze waar nodig af met de vertrouwensinspecteur en/of politie. Nije Gaast verricht geen zelfstandig onderzoek naar het mogelijke strafbare feit en handelt zodanig dat een eventueel onderzoek niet wordt belemmerd.

De houder bepaalt, waar nodig in afstemming met de vertrouwensinspecteur en/of politie, wanneer, door wie en op welke wijze ouders, het kind en de betrokken medewerker worden geïnformeerd.

Bij alle communicatie wordt feitelijk en zorgvuldig gehandeld. Een vermoeden wordt niet als vaststaand feit gepresenteerd. Informatie wordt alleen gedeeld met personen die deze voor hun taak of verantwoordelijkheid nodig hebben.

De directeur Kinderopvang kan door de houder worden betrokken bij de organisatorische uitvoering, waaronder het waarborgen van veilige en verantwoorde kinderopvang, personele continuïteit, ondersteuning, communicatie en nazorg. De wettelijke verantwoordelijkheden van de houder blijven daarbij ongewijzigd.

Relevante meldingen, overleggen, besluiten, maatregelen en vervolgstappen worden zorgvuldig vastgelegd.

Na afronding van de procedure wordt beoordeeld welke nazorg nodig is voor het kind, de ouders, betrokken medewerkers en het team. Daarnaast evalueert Nije Gaast het verloop van de situatie en wordt beoordeeld of aanpassing van beleid, werkwijze of veiligheidsmaatregelen nodig is.

Voor nadere toelichting, achtergrondinformatie, signalenlijsten en hulpmiddelen wordt gebruikgemaakt van het actuele brancheprotocol Protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang.

5. Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

5.1 Uitgangspunten en signalering

Kinderen ontwikkelen zich lichamelijk, sociaal, emotioneel en seksueel. Seksueel gedrag kan onderdeel zijn van de normale ontwikkeling van kinderen. Niet ieder seksueel getint gedrag tussen kinderen is daarom grensoverschrijdend.

Wanneer een pedagogisch professional seksueel gedrag tussen kinderen waarneemt of hierover informatie ontvangt, wordt zorgvuldig beoordeeld of het gedrag past binnen de leeftijd en ontwikkeling van de betrokken kinderen of dat sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag.

De veiligheid, ontwikkeling en het welzijn van alle betrokken kinderen staan hierbij centraal.

Signalen worden serieus genomen en zo feitelijk mogelijk vastgelegd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen wat de pedagogisch professional zelf heeft waargenomen, wat door een kind of ander is verteld en de eigen interpretatie of zorg.

De pedagogisch professional doet niet zelfstandig onderzoek naar wat er precies is gebeurd en bevraagt kinderen niet onnodig of herhaaldelijk.

5.2 Beoordelen van het gedrag

Bij signalen van mogelijk seksueel grensoverschrijdend gedrag bespreekt de pedagogisch professional de situatie met de aandachtsfunctionaris of pedagogisch coach.

Bij de beoordeling wordt onder andere gekeken naar:

- de leeftijd en ontwikkelingsfase van de betrokken kinderen;
- het verschil in leeftijd, ontwikkeling, macht of afhankelijkheid tussen de kinderen;
- de vrijwilligheid en wederkerigheid van het gedrag;
- de aard, intensiteit en frequentie van het gedrag;
- de reactie en beleving van de betrokken kinderen;
- eventuele dwang, druk, manipulatie, pijn, angst of geheimhouding;
- de context waarin het gedrag heeft plaatsgevonden;
- eerdere signalen of vergelijkbare gebeurtenissen.

Wanneer twijfel bestaat over de beoordeling of wanneer sprake is van ernstige zorgen over de veiligheid of ontwikkeling van een kind, wordt passende externe deskundigheid geraadpleegd. Deze factoren sluiten aan bij de wijze waarop het brancheprotocol onderscheid maakt tussen passend seksueel gedrag en seksueel grensoverschrijdend gedrag.

5.3 Handelen bij grensoverschrijdend gedrag

Wanneer sprake is of mogelijk sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag, wordt direct gezorgd voor de veiligheid van de betrokken kinderen.

Afhankelijk van de situatie:

- wordt het gedrag begrensd en gestopt;
- worden de betrokken kinderen zo nodig van elkaar gescheiden;
- worden de kinderen op een rustige en leeftijdsadequate wijze opgevangen;
- worden relevante waarnemingen en uitspraken feitelijk vastgelegd;

- worden de ouders van de betrokken kinderen zorgvuldig geïnformeerd;
- wordt beoordeeld welke begeleiding of ondersteuning de betrokken kinderen nodig hebben;
- worden afspraken gemaakt om herhaling te voorkomen en de veiligheid te blijven volgen.

De begeleiding richt zich niet alleen op het kind dat het gedrag heeft ondergaan, maar ook op het kind dat het grensoverschrijdende gedrag heeft laten zien. Er wordt niet gewerkt vanuit etiketten als 'dader' en 'slachtoffer', maar vanuit het gedrag, de veiligheid en de ondersteuningsbehoefte van de betrokken kinderen.

Wanneer signalen aanleiding geven tot een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling in de thuissituatie, wordt daarnaast beoordeeld of hoofdstuk 3: Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling moet worden gevolgd.

5.4 Vastlegging, opvolging en evaluatie

De relevante feiten, gesprekken, gemaakte afwegingen, genomen maatregelen en vervolgspraken worden zorgvuldig vastgelegd.

Na een incident wordt gevolgd of de getroffen maatregelen voldoende bijdragen aan de veiligheid en het welzijn van de betrokken kinderen. Indien nodig worden afspraken aangepast of aanvullende ondersteuning en deskundigheid ingezet.

De situatie wordt intern geëvalueerd wanneer de aard of ernst van het gedrag, herhaling of de omstandigheden daar aanleiding toe geven. Daarbij wordt ook beoordeeld of aanpassing van de omgeving, het toezicht, pedagogisch handelen of andere veiligheidsmaatregelen nodig is.

Voor uitgebreide achtergrondinformatie over seksuele ontwikkeling, het beoordelen van seksueel gedrag tussen kinderen en aanvullende hulpmiddelen wordt gebruikgemaakt van het actuele brancheprotocol Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang.

6. Borging, deskundigheid en verantwoordelijkheden

6.1 Aandachtsfunctionaris

Binnen Nije Gaast Kinderopvang is een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling aangewezen. De aandachtsfunctionaris heeft een centrale en adviserende rol bij het werken met de meldcode en ondersteunt medewerkers bij signalen en zorgen over mogelijke huiselijke geweld- en kindermishandelingssituaties.

De aandachtsfunctionaris:

- ondersteunt medewerkers bij het herkennen, in kaart brengen en bespreken van signalen;
- ondersteunt bij het zorgvuldig doorlopen van de stappen van de meldcode;
- ondersteunt bij het toepassen van het afwegingskader;
- adviseert over het raadplegen van Veilig Thuis en andere deskundigen;
- ondersteunt bij gesprekken met ouders en kinderen;
- bewaakt een zorgvuldige vastlegging van afwegingen en vervolgstappen;
- draagt bij aan deskundigheidsbevordering en het actueel houden van de meldcode binnen Nije Gaast Kinderopvang.

De functie van aandachtsfunctionaris wordt op dit moment vervuld door de directeur Kinderopvang. Nije Gaast streeft ernaar de deskundigheid en continuïteit van deze functie te verbreden. Bij de aanstelling van een nieuwe pedagogisch coach wordt daarom meegenomen dat deze eveneens kan worden opgeleid en ingezet als aandachtsfunctionaris.

De aandachtsfunctionaris neemt niet de plaats in van de houder (bestuurder) bij de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit de meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA).

6.2 Verantwoordelijkheid van medewerkers

Iedere medewerker van Nije Gaast Kinderopvang heeft een eigen verantwoordelijkheid voor het signaleren van mogelijke onveiligheid en voor het handelen volgens dit protocol.

Van medewerkers wordt verwacht dat zij:

- de drie handelingsroutes uit dit protocol kennen en van elkaar kunnen onderscheiden;
- signalen serieus nemen en feitelijk vastleggen;
- weten wanneer en hoe de aandachtsfunctionaris wordt betrokken;
- de stappen van de meldcode en het afwegingskader kennen;
- weten dat bij een mogelijk vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik door een medewerker de wettelijke MOA-route geldt;
- weten dat een mogelijk vermoeden tegen een medewerker onverwijld bij de houder (bestuurder) moet worden gemeld;
- weten hoe de houder (bestuurder) en aandachtsfunctionaris bereikbaar zijn;
- deelnemen aan de aangeboden deskundigheidsbevordering.

6.3 Deskundigheidsbevordering

Nije Gaast Kinderopvang zorgt ervoor dat de meldcode en de meld-, overleg- en aangifteplicht actief onder de aandacht van medewerkers blijven.

Jaarlijks wordt in november, aansluitend bij de Week tegen Kindermishandeling, een opfristraining georganiseerd over de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en de meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA).

Tijdens deze opfristraining wordt in ieder geval aandacht besteed aan:

- het herkennen en feitelijk vastleggen van signalen;
- de vijf stappen van de meldcode;
- het toepassen van het afwegingskader;
- het onderscheid tussen de meldcode en de MOA;
- de meldplicht van medewerkers;
- de overleg- en aangifteplicht van de houder (bestuurder);
- de handelwijze wanneer het vermoeden de houder betreft;
- het handelen bij seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling;
- de interne contact- en escalatieroutes binnen Nije Gaast Kinderopvang.

Nieuwe medewerkers worden tijdens de inwerkperiode geïnformeerd over dit protocol en weten voordat zij zelfstandig binnen de kinderopvang worden ingezet waar het protocol beschikbaar is en welke handelingsroutes gelden.

Wijzigingen in het protocol of in relevante wet- en regelgeving worden aan medewerkers toegelicht. Wijzigingen die gevolgen hebben voor het handelen van medewerkers worden mondeling besproken tijdens een teamvergadering.

6.4 Borging en evaluatie

De directeur Kinderopvang bewaakt dat dit protocol binnen de organisatie bekend, beschikbaar en toepasbaar is en draagt zorg voor de organisatie van de jaarlijkse deskundigheidsbevordering.

De houder (bestuurder) draagt de verantwoordelijkheid voor de wettelijke verplichtingen die in het kader van de MOA aan de houder zijn opgedragen.

Het protocol wordt periodiek en in ieder geval bij relevante wijzigingen in wet- en regelgeving, landelijke richtlijnen of de interne organisatie beoordeeld en waar nodig aangepast.

Na een situatie waarin de meldcode of MOA is toegepast, wordt beoordeeld of het verloop aanleiding geeft tot aanpassing van beleid, werkafspraken, deskundigheidsbevordering of veiligheidsmaatregelen.

Voor verdieping, achtergrondinformatie, signalenlijsten en aanvullende hulpmiddelen wordt gebruikgemaakt van het actuele brancheprotocol Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang.

Bijlage 1 Handelingskaart: Welke route volg ik?

Er is een signaal, zorg of incident rondom de veiligheid van een kind. Bepaal eerst welke situatie van toepassing is.

Situatie	Route	Wat doe ik?
Zorgen over de thuissituatie	Meldcode	Breng signalen feitelijk in kaart → betrek de aandachtsfunctionaris → doorloop de vijf stappen → pas het afwegingskader toe → beslis over hulp organiseren en/of melden bij Veilig Thuis.
Mogelijk vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik door een medewerker	MOA	Zorg zo nodig direct voor veiligheid → meld onverwijld bij de houder (bestuurder) → onderzoek niet zelf → de houder overlegt onverwijld met de vertrouwensinspecteur. Bij een redelijk vermoeden doet de houder onverwijld aangifte bij de politie.
Redelijk vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik door de houder (bestuurder)	MOA – bijzondere route	Doe als medewerker onverwijld aangifte bij de politie. De houder is in deze situatie geen meldpunt. De vertrouwensinspecteur kan worden geraadpleegd voor advies en ondersteuning.
(Mogelijk) seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen	Kind-kindroute	Zorg direct voor veiligheid → begrenst het gedrag → leg feitelijk vast → bespreek met de aandachtsfunctionaris → beoordeel het gedrag en bepaal passende ondersteuning en vervolgstappen.

Onthoud bij MOA

MOA is niet de Meldcode.

Bij een mogelijk vermoeden tegen een medewerker worden niet eerst de vijf stappen van de Meldcode doorlopen. De medewerker meldt het vermoeden onverwijld bij de houder (bestuurder).

Onverwijld betekent: onmiddellijk, zonder uitstel of tussenkomst van andere personen.

Bij acuut gevaar

Is een kind of andere betrokkene direct in gevaar of is onmiddellijke hulp noodzakelijk? Zorg eerst voor veiligheid en bel 112. Volg daarnaast de toepasselijke route uit dit protocol.

Bijlage 2 Contact- en bereikbaarheidsgegevens

Deze contactkaart hoort bij het Protocol Kindermishandeling en Grensoverschrijdend Gedrag van Nije Gaast Kinderopvang.

De contactgegevens worden actueel gehouden en zijn voor alle medewerkers toegankelijk. Bij wijzigingen worden medewerkers hierover geïnformeerd.

Functie / instantie	Naam / contactgegevens
Aandachtsfunctionaris Nije Gaast Kinderopvang	Saskia Wagener 06-46254295 s.wagener@nijegaast.nl
Tweede aandachtsfunctionaris	Nog aan te wijzen
Houder (bestuurder)	Gerlotte Majoor 0514-602843 g.majoor@nijegaast.nl
Veilig Thuis	0800-2000
Vertrouwensinspecteur Inspectie van het Onderwijs	0900-111 3 111
Politie – geen spoed	0900-8844
Acute noodsituatie	112

Welke contactpersoon gebruik ik waarvoor?

Aandachtsfunctionaris

Voor ondersteuning en advies bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling en bij het doorlopen van de Meldcode en het afwegingskader. Ook bij de beoordeling van mogelijk seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen kan de aandachtsfunctionaris worden betrokken.

Houder (bestuurder)

Bij een mogelijk vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door een medewerker meldt de medewerker dit onverwijld bij de houder (bestuurder). De aandachtsfunctionaris is hierbij geen verplichte tussenstap.

Veilig Thuis

Voor advies en ondersteuning bij zorgen over huiselijk geweld of kindermishandeling en voor het doen van een melding binnen de Meldcode.

Vertrouwensinspecteur

De houder (bestuurder) overlegt bij een mogelijk vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik door een medewerker onverwijld met de vertrouwensinspecteur. Medewerkers kunnen de vertrouwensinspecteur raadplegen voor advies en ondersteuning wanneer de situatie de houder zelf betreft.

Politie / 112

Bij een redelijk vermoeden tegen de houder (bestuurder) geldt voor de medewerker de wettelijke aangifteplicht. Bij een acute noodsituatie of direct gevaar wordt 112 gebeld.

